

4. *(De verpleger treedt op).*
De verpleger President **Daniel Paul** de ondergrond van de mens
De verpleger wat **Daniel Paul** hij is verontrust de menselijke ondergrond
De verpleger kan je me verklaren wat je daar bezig bent jij Jurist
Daniel Paul eigenlijk zou ik mijn huisrecht in mijn eigen hoofd tegen vreemde indringers moeten mogen verdedigen
De verpleger jij bent heel eenvoudig te geleerd om te schijnen
(Daniel Paul gaat opnieuw op het toilet zitten).
Daniel Paul dat God het organisme van het leven nog altijd niet begrijpt is langzamerhand pijnlijk
(De verpleger pakt Daniel Paul bij de nek en trekt hem van het toilet).
De verpleger kom nu maar van de Troon der Heerlijkheden naar beneden
Daniel Paul Gods onbekwaamheid om te leren is de schuld van alles

5. *(De verpleger kwakt Daniel Paul op de grond. Daniel Gustav verschijnt opnieuw in de WC).*
De verpleger hopeloos een hopeloos geval
Daniel Gustav al de verspilde woorden
De verpleger sta op
(Daniel Paul beweegt zich niet).
Daniel Gustav al de niet geweende tranen
De verpleger snap je niet senaatspresident of niet je wordt verplaatst gesticht voor ongeneeslijken Herr Doktor Schreiber
(De verpleger sleept Daniel Paul, die alles zonder verzet over zich laat gaan, bij zijn voeten weg. Daniel Gustav stijgt uit de WC. Hij is onberispelijk gekleed).
Daniel Gustav het ganse niet geleefde leven mijn roepende afwezigheid stond op als aanklager tegen mij
(Daniel Gustav gaat naar de deur, waarlangs de verpleger met Daniel Paul daarnet verdwenen is.
Daniel Gustav *(in de deur staande)* ik heb mij verzuimd
(Hij schiet zich in de mond en valt voorover door de deur uit de kamer.

Vijfde scene Gemaskerd bal

(Zomer 1895. In de salons van het door Daniel Pauls innerlijke stemmen als 'duivelskeuken' bestempelde privégesticht voor geesteszieken van Dr. Pierson bij Coswig, waar Daniel Paul ongeveer veertien dagen verbleef.

Als het licht aangaat, is de verbouwing, die door bedienden in livrei wordt uitgevoerd, in volle gang. Over de kamer verspreid staan sofa's, diepe zetels en kleine tafeltjes. Daniel Paul zit zuurkijkend en met een versteend gezicht in een fauteuil. Hij draagt een lichtjes verstenen reiskostuum, heeft een hoed op zijn hoofd en een koffer bij zich. Op de witte vloertegels worden tapijten en dierenhuiden gelegd. De WC pot van de vierde scene wordt in een palmpot veranderd die, samen met andere potplanten, zoals als een armzalige jardin d'hiver suggereert. Een zwarte vleugel piano die zonder speler muziek maakt wordt tot aan de helft binnengereden en druppelt stroperige muziek in de kamer. Hopelijk maskers worden op zilveren schotels naar binnen gedragen en op de grond verspreid.

Intussen is een totaal gemaskerde groep binnengekomen. De heren dragen een smoking en de dames een avondjurk. Daniel Paul wordt van alle kanten bekeken. De groep ervaart hem duidelijk als een indringer. Overal wordt over hem gefluisterd. De dames schijnen verontwaardigd te zijn, de heren eerder geamuseerd. Een man treedt op, die in plaats van een hoofd een luchtballon op zijn schouders draagt. Hij trekt dadelijk de aandacht weg van Daniel Paul en naar zich toe. Hij begint een lied te zingen. Aan de stem herkent men Daniel Gustav).

Daniel Gustav ik ben steeds maar in een kring gelopen mijn treurigheid trok rare snuiten en is op lachen uitgelopen mijn hart bleef dor en verlaten slechts de zoete salonmelodie jankt beschaamd over mijn lijden zo bitter zo goedkoop is mijn gedicht maar mij raakt het toch nog het hart diep in mezelf ween ik van smart maar mijn ogen zijn droog zonder tranen en zo kent niemand mijn wenend hart slechts de zoete salonmelodie... dat is een treurige rondans een kindheid die niet eindigen wil ik weet het, maar heb om te schreeuwen geen kans en in mij blijft het als in een graf zo stil slechts de zoete salonmelodie... *(Applaus. Daniel Gustav buigt met wankelende ballon).*
Eerste dame ik ben ontroerd
Fräulein Hering *(twijfelend)* echt
Eerste dame ja het heeft me getroffen
Fräulein Hering ik vond het zwaar overdreven
Eerste dame over smaak
Fräulein Hering kan men niet discussiëren

2. *(De verbouwing is gebeurd en de scene geeft nu de indruk van een vreemd burgerlijk interieur uit de fin-de-siècle tijd. Een merkwaardige burgerlijke soirée schijnt volop in gang te zijn. De mannen roken sigaren, drinken likeur en zijn al*

lichtjes beschonken. Er zijn nog twee van de dienaars op de scene gebleven. Ze serveren likeur, die groen, rood en blauw uit de kristallen bekers fonkelt, waarbij de heren de kleuren van de drinks volgens een eenvoudig schema afwisselen. Op een rood glas volgt een groen en dan een blauw enz. Het valt op dat allen zich aan deze regel houden. Alleen Daniel Paul maakt een uitzondering, hij laat de glazen onaangeraakt naast zich staan. Toch wordt hem elke ronde aangereikt. De volgende scènes moeten gedeeltelijk simultaan gespeeld worden. In het midden praten twee heren, die men aan hun stemmen onmiddellijk als verpleger en Flechsig kan identificeren).

De verpleger hij gedraagt zich U permitteert Herr Professor verkeerd hij zit als een dame en dat asjeblijft op een voorname soirée
Flechsig ik heb eigenlijk ontzettend veel zin om die merkwaardige schedel zonder uitstel in een autopsie te ontleden een coup de Flechsig zodat de wereld het zou kunnen zien gedeformeerde associatiecentra
De verpleger ik zou zeggen zedelijk verward rechtuit proletarisch met zijn gele gezicht ziet hij eruit als een berucht aardappeleter
Flechsig maar mijn beste mijnheer von Walther Miss Schreiber kan slechts onderwerp van de pathologie zijn niet van de moraal
De verpleger U is weliswaar Herr Professor een erkend specialist maar ik zou zeggen toch iets te sterk door het liberalisme beïnvloed
Flechsig ik ben zoals U weet Duits-nationaal op de eerste plaats en natuurlijk ook liberaal want ik denk dat de geest de mensen adelt
De verpleger ik leg heel sterk de nadruk op de aristocratie van het bloed
Flechsig overigens weet U reeds wat Zijne Majesteit liet verluiden toen Zijne Majesteit het hersenplan zag dat ik de eer had voor de wereldtentoonstelling van Chicago speciaal te ontwerpen
Zijne Majesteit Koning Albert von Sachsen vergeleek de hersenbanen met een spoorwegnet en was vreselijk entoesiast
(De verpleger keert Flechsig de rug toe).
Flechsig *(roept de verpleger na)*

een strategisch genie
 Zijne Majesteit zonder twijfel een strategisch genie

3. *(Gedurende de tweede scene heeft zich vooraan op de rand van het podium een groep dames rond Daniel Gustav verzameld. Ze bekijken allemaal een ingebeelde maan in de toeschouwersruimte. Terwijl Flechsig zich naar Daniel Paul keert, mengt de verpleger zich in de groep dames rond Daniel Gustav).*
Tweede dame dat is de zogenaamde maneschijnzaligheid
Eerste dame ziet U de wonderbare kring die hij heeft de maan schijnt bruid te zijn gans onschuldig en getooid met een fijne lila sluier
Fräulein Hering het is de maan de maan is mannelijk
Tweede dame maar mijn liefste U spreekt toch Frans het is la lune
Fräulein Hering in Frankrijk mais c'est clair maar de Duitse maan is mannelijk
Daniel Gustav 'En gene hemelse gestalten, zij vragen niet naar man of vrouw...'
Fräulein Hering alstublieft
Flechsig *(tot Daniel Paul)* een goede reis gehad beste

3. *(Voortzetting)*
De verpleger *(tot Daniel Gustav)* wat heeft U gezegd
Daniel Gustav ik citeerde Goethe
Eerste dame Goethe
Daniel Gustav Mignon's lied : 'En gene hemelse gestalten, die vragen niet naar man of vrouw...'
De verpleger interessant *(Pijnlijk momentje).*

4. *(Voortzetting)*
Flechsig *(tot Daniel Paul)* doet U toch minstens Uw mantel uit Miss Schreiber
(Flechsig trekt Daniel Paul de hoed van het hoofd en legt hem op het zilveren tablet van een voorbijgaand dienaar).
Flechsig al was het maar voor de gezelligheid

3. *(voortzetting)*
Tweede dame in elk geval ziet hij er erg rose uit alsof hij een rode kop had gekregen
Fräulein Hering de Duitse man krijgt geen rode kop
Daniel Gustav het tedere blozen is